

Obsah

<i>Předmluva k českému vydání . . . . .</i>	9
I. stať – Církev Ježíše Krista	11
ÚVOD – METODA PŘÍSTUPU K OTÁZCE „CÍRKEV“	13
1. KAPITOLA: FUNDAMENTÁLNĚ – TEOLOGICKÝ A DOGMATICKÝ PŘÍSTUP K OTÁZCE „CÍRKEV“ . . .	13
2. KAPITOLA: DEMONSTRATIO CATHOLICA V JEDNOSTUPŇOVÉM A DVOUSTUPŇOVÉM SYSTÉMU FUNDAMENTÁLNÍ TEOLOGIE	15
3. KAPITOLA: POSTOJ MODERNÍ DOBY K CÍRKVI . .	17
A. Protikřesťanské proudy	17
B. Trend k církvi	19
4. KAPITOLA: OBJASNĚNÍ NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH POJMŮ	21
1. DÍL – ZALOŽENÍ CÍRKVE	23

1. Část: Církev a Boží království	24
1. KAPITOLA: UŽÍVÁNÍ A VÝVOJ VÝZNAMU SLOV „BOŽÍ KRÁLOVSTVÍ“ A „CÍRKEV“	24

A. Biblické užívání termínu „Boží království“	24
B. Idea Božího království ve Starém zákoně	25
C. Ježíšovo evangelium o Božím království	26
D. Užívání a význam slova „církev“	27
2. KAPITOLA: ESCHATOLOGICKÝ CHARAKTER BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ A BOŽÍ CÍRKEV NA ZEMI	29
A. Boží království je podstatně, ale ne výlučně eschatologické	30
<i>I. ESCHATOLOGICKÝ CHARAKTER BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ . . . . .</i>	30
<i>II. POZEMSKÁ PŘÍPRAVA A ZALOŽENÍ BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ . . . . .</i>	30
<i>III. VZTAH ESCHATOLOGICKÉHO A POZEMSKÉHO BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ . . . . .</i>	31
B. Čas příchodu Pána (paruzie)	32
3. KAPITOLA: NÁBOŽENSKO-VNITŘNÍ CHARAKTER BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ A VIDITELNÁ CÍRKEV	34
A. Boží království jako záležitost duše	35
B. Viditelná, vnější stránka Božího království	36
4. KAPITOLA: JEŽÍŠ A NOVOZÁKONNÍ CÍRKEV	37
2. část: Ustanovení apoštolského úřadu	39
1. KAPITOLA: EXISTENCE KOLEGIA DVANÁCTI	39
2. KAPITOLA: ÚKOL APOŠTOLŮ	40

<i>3. KAPITOLA: JEŽÍŠ APOŠTOLŮM PŘEDÁVÁ PRAVOMOC</i>	42
A. Apoštolská moc svazovat – rozvazovat	42
B. Velký misijní příkaz (Mt 28,18)	43
<i>3. část: Ustanovení primátu</i>	46
<i>1. KAPITOLA: PŘISLÍBENÍ PRIMÁTU (Mt 16,17-19)</i>	46
A. Boj proti textu o primátu	47
B. Literární pravost Mt 16,17-19	48
C. Historická pravost slov Pána u Mt 16,17-19	49
I. NÁMITKY PROTIVNÍKŮ	49
II. POZITIVNÍ DŮVODY	50
D. Historické místo slov o primátu	52
E. Smysl slov o primátu a jejich průkazná síla	55
I. ZVLÁŠTNÍ PETROVO POSTAVENÍ	55
II. VÝZNAM TŘÍ OBRAZŮ	55
<i>2. KAPITOLA: TEXTY Lk 22,31n A Jn 21,15-17</i>	56
A. Petr – „confirmator fratrum“	56
B. Udělení pastýřské moci Petrovi	57
<i>3. KAPITOLA: PETROVO POSTAVENÍ V KOLEGIU APOŠTOLŮ A V PRVOTNÍ CÍRKVI</i>	59
A. Petrovo postavení v kolegiu apoštolů za pozemského života Pána	59
B. Petrovo postavení v prvokřesťanské obci	59
<i>4. část: Trvání Petrovi udělené pravomoci v církvi</i>	60

1. KAPITOLA: TRVÁNÍ APOŠTOLSKÉHO ÚŘADU A PRIMÁTU	60
2. KAPITOLA: NEPOMÍJEJÍCNOST A NEPROMĚNNOST CÍRKVE	63

2. DÍL - CÍRKEV PRVOTNÍHO KŘESŤANSTVÍ 67

1. část: <i>Vznik prvotní církve – prameny a teorie . . . . .</i>	68
1. KAPITOLA: PRAMENY DĚJIN PRVOTNÍ CÍRKVE	68
2. KAPITOLA: NEJDŮLEŽITĚJŠÍ TEORIE O VZNIKU CÍRKVE A JEJÍ ORGANIZACE	69
2. část: <i>Prvotní církev a prvokřesťanský církevní úřad . . . . .</i> 72	
1. KAPITOLA: PRVOKŘESŤANSKÉ VĚDOMÍ SPOLEČENSTVÍ	72
2. KAPITOLA: PRVOKŘESŤANSKÝ CÍRKEVNÍ ÚŘAD	73
3. KAPITOLA: HIERARCHICKÝ CHARAKTER PRVOKŘESŤANSKÉHO ÚŘADU	75
4. KAPITOLA: MONARCHICKÝ CHARAKTER CÍRKEVNÍHO ÚŘADU	78
II. Významné náznaky monoepiskopátu jsou však už v 1. stol.	79
5. KAPITOLA: KOLEGIÁLNÍ JEDNOTA MONARCHICKÝCH BISKUPŮ	80

3. část: Primát římské církve v prvních staletích	82
1. KAPITOLA: PETRŮV POBYT V ŘÍMĚ	83
A. Vývoj otázky	83
B. Formální zdůvodnění	83
C. Řeč vykopávek – virtuální svědectví	84
2. KAPITOLA: PRIMÁT ŘÍMA	85
A. Římští biskupové jednají z moci primátu	86
B. Uznání přednostního postavení Říma církví	88
3. DÍL – ZNÁMKY PRAVÉ KRISTOVY CÍRKVE	91
1. KAPITOLA: OTÁZKA „ZNÁMEK“	91
A. Dějiny otázky „známek“	91
I. VNITŘNÍ ZDŮVODNĚNÍ „ZNÁMEK“	91
II. VNĚJŠÍ DĚJINY OTÁZKY „ZNÁMEK“	92
B. Počet, podmínky a průkazná síla „známek“	93
I. POČET „ZNÁMEK“	93
II. PODMÍNKY PRO „ZNÁMKY“	93
III. PRŮKAZNOST „ZNÁMEK“	94
IV. METODA POUŽITÍ „ZNÁMEK“	94
2. KAPITOLA: ZNÁMKY PRAVÉ CÍRKVE PODLE KRISTOVA USTANOVENÍ A PŘÍSLIBU	95
A. Jednota pravé Kristovy církve	95
B. Katolická univerzalita pravé Kristovy církve	97
C. Svatost pravé Kristovy církve	99
D. Apoštolskost pravé Kristovy církve	104

<i>3. KAPITOLA: KATOLICKÁ CÍRKEV VE SVĚTLE ZNÁMEK . . . . .</i>	105
A. Katolická církev jako nositelka známek Kristovy církve	105
B. Známky církve jako Boží znamení věrohodnosti	107
<i>I. PODIVUHODNÉ ROZŠÍŘENÍ CÍRKVE . . . . .</i>	107
<i>II. SVĚTOVÁ JEDNOTA A NEOTŘESITELNÉ TRVÁNÍ CÍRKVE . . . . .</i>	108
<i>III. ZÁŘIVÁ SVATOST A PLODNOST CÍRKVE . . . . .</i>	109
<i>4. KAPITOLA: JEDINĚ SPÁSNÁ CÍRKEV . . . . .</i>	111
 II. stať – Zprostředkování Božího zjevení církví .	115

ÚVOD – VÝVOJ NAUKY O TEOLOGICKÉM POZNÁNÍ . . . . .

A. Význam nauky o teologickém poznání	117
B. Vývoj nauky o teologickém poznání	118
C. Předmět a metoda nauky o teologickém poznání	120

1. DÍL – BOŽÍ ZJEVENÍ JAKO ZÁKLAD POZNÁNÍ VÍRY . . . . .

<i>1. KAPITOLA: KŘESTÁNSKÉ ZJEVENÍ A JEHO MÍSTO V BOŽÍM ŘÁDU SPÁSY . . . . .</i>	121
A. Nadpřirozená ekonomie spásy	122
B. Zjevení jako nadpřirozený řád poznání	123
C. Historické uskutečňování a rozvíjení zjevení	125
<i>2. KAPITOLA: ABSOLUTNOST KŘESTÁNSTVÍ . . . . .</i>	128

2. DÍL - NEOMYLNÝ UČITELSKÝ ÚŘAD CÍRKVE JAKO ORGÁN ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZJEVENÍ	133
1. část: Existence neomylného učitelského úřadu v církvi	134
1. KAPITOLA: USTANOVENÍ UČITELSKÉHO ÚŘADU CÍRKVE	134
2. KAPITOLA: NEOMYLNOST UČITELSKÉHO ÚŘADU CÍRKVE	136
2. část: Nositelé církevní neomylnosti	139
1. KAPITOLA: NEOMYLNOST EPISKOPÁTU JAKO CELKU	140
2. KAPITOLA: NEOMYLNOST PAPEŽE	142
3. KAPITOLA: VZTAH PAPEŽSKÉ A BISKUPSKÉ NEOMYLNOSTI	146
3. část: Předmět a oblast církevní neomylnosti.	148
1. KAPITOLA: PŘÍMÝ PŘEDMĚT NEOMYLNOSTI . .	148
2. KAPITOLA: NEPŘÍMÝ PŘEDMĚT NEOMYLNOSTI	150
3. KAPITOLA: DRUHY A STUPNĚ DOGMATICKÉ JISTOTY	153
4. KAPITOLA: TEOLOGICKÉ KVALIFIKACE A CENSURY	157

5. KAPITOLA: MOŽNOST A ZPŮSOB VÝVOJE DOGMAT	161
A. Dvojí úkol církevního učitelského úřadu církve	161
B. Dějinnost dogmat	162
C. Poznávací hodnota a náboženská plodnost dogmat	164
D. Způsob a rozsah vývoje dogmat	165
3. DÍL – ULOŽENÍ ZJEVENÍ V PÍSMU A TRADICI	169
1. část: Tradice ve službě zprostředkování zjevení	169
1. KAPITOLA: POJEM TRADICE	170
2. KAPITOLA: EXISTENCE MIMOBIBLICKÉ TRADICE ZJEVENÍ	171
3. KAPITOLA: VZTAH MEZI PÍSMEM A TRADICÍ	172
A. Písmo má v tradici své ověření, doplnění a výklad	173
B. Božská autorita Písma však musí být plně zachována	174
4. KAPITOLA: DISKUSE O OBSAHOVÉ DOSTATEČNOSTI PÍSMA SVATÉHO	175
5. KAPITOLA: KRITÉRIA BOŽSKÉ TRADICE	177
2. část: Písmo svaté	179
1. KAPITOLA: EXISTENCE SVATÝCH INSPIROVANÝCH KNIH	179
2. KAPITOLA: ROZSAH INSPIRACE – OTÁZKA NOVOZÁKONNÍHO KÁNONU	183
3. KAPITOLA: PODSTATA INSPIRACE	185

<i>4. KAPITOLA: OBLAST PŮSOBENÍ INSPIRACE . . . . .</i>	187
<i>5. KAPITOLA: DŮSLEDKY INSPIRACE . . . . .</i>	188
A. Zápas s problémem Písma	189
B. Pravda Písma jako Božího slova	190
C. Neomylnost Písma svatého	190
<i>3. část: Teologické prameny poznání a jejich vztah . . . . .</i>	192
EKUMENISMUS	195
<i>1. KAPITOLA: PŘEHLED KŘESTANSKÝCH CÍRKVÍ . . . . .</i>	196
A. Pravoslaví	197
B. Starokatolická církev	199
C. Církev československá husitská	200
D. Tradiční protestantské církve	200
E. Ostatní protestanté	202
F. Společnosti na pomezí	206
<i>2. KAPITOLA: EKUMENICKÁ TEOLOGIE . . . . .</i>	208
A. Přínos 2. vatikánského koncilu	208
B. Významní představitelé ekumenické teologie	209
C. Česká ekumenická teologie	211
<i>3. KAPITOLA: EKUMENICKÁ PRAXE . . . . .</i>	214
A. Všeobecný přehled	214
B. Novověké ekumenické snahy v nekatolických církvích a náboženských společnostech	215
C. Novověké ekumenické snahy katolické církve	221
D. Český ekumenismus	223